

**II. ERANSKINA:**

**ANDOINGO UDALEAN  
HIZKUNTZA OFIZIALAK ERABILTZEKO IRIZPIDEAK**

**Udal Euskara Zerbitzua**

**2013ko otsaila**

1. Sarrera
2. Eragin eremua
3. Zerbitzu hizkuntzak, harreman hizkuntzak, lan hizkuntzak
  - 3.1. Zerbitzu hizkuntza eta herritarren hizkuntza eskubideak
  - 3.2. Harremanetarako hizkuntza
  - 3.3. Lan-hizkuntza Andoaingo Udalean
4. Ahozko komunikazioa
  - 4.1. Herritarrari zerbitzua ematen zaionean
    - 4.1.1. Lehenengo hitza
    - 4.1.2. Harreman ofizial eta protokolozkoak
  - 4.2. Hirugarrenetikiko harremanetan
    - 4.2.1. Administrazioen arteko harremanetan
    - 4.2.2. Erakunde pribatuekiko harremanetan
  - 4.3. Udal barruko harremanetan: Lan bilerak
5. Idatzizko komunikazioa
  - 5.1. Herritarrari zerbitzua ematen zaionean
    - 5.1.1. Herritarrekiko hizkuntza hautua
    - 5.1.2. Udala eta bere baitako organismoen inprimakiak
    - 5.1.3. Komunikazio telematikoak
  - 5.2. Hirugarrenetikiko kanpo harremanetan
    - 5.2.1. Administrazioen arteko harremanetan
    - 5.2.2. Erakunde pribatuekiko harremanetan
      - 5.2.2.1. Udal baimenak eta lizentziak
  - 5.3. Udal barruko harremanetan
    - 5.3.1. Proiektzio publikoa duten idatziak
    - 5.3.2. Proiektzio publikorik ez duten idatziak
    - 5.3.3. Batzorde eta Batzarraldietako deialdiak eta aktak
    - 5.3.4. Barne funtzionamendurako beste jarduera esparruetan
6. Itzulpengintza
  - 6.1. Kalitatezko komunikazioak
  - 6.2. Euskararen erabilera Andoaingo Udalerrian bultzatu eta normalizatzea
  - 6.3. Udal barruko harremanetarako itzulpen zerbitzua
7. Langileen prestakuntza orokorra
8. Erregistroa
9. Diru laguntzak
  - 9.1. Dirulaguntzak udalerriko kultur, kirol eta aisi elkarteei

- 9.2. Dirulaguntzak udalerriko enpresa eta merkataritza establezimenduei
10. Instalazio eta materialaren lagapenak
  11. Argitalpenak
  12. Komunikazio telematikoa: Tresna eta aplikazio informatikoak
  13. Errotulazio finkoa eta noizbehinkako oharrak
  14. Iragarpenak, publizitatea eta kanpainak
  15. Kudeaketa

## 1. **SARRERA**

Azken hamarkadetan hainbat arau onartu -eta aplikatu- eta, halaber, hainbat politika garatu ditu Andoaingo Udalak ondorengo helburu honekin: Udalaren eguneroko jardunean eta egituretan nahiz udalerriko gizarte-bizitzan euskararen erabilera, pixkanaka baina etengabe, areagotzea.

Bi dira arau horietan guztietan oinarrizko zutabe, ondorengo biok: 1/88 Udal Ordenantza, Andoaingo Udalean eta Udalerrian euskararen erabilera normalizatzeko arauak ematen dituena, batetik, eta Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia (2011-2017), bestetik. Nabarmentzekoak dira, halaber, Andoaingo Udalean Euskara Erabiltzeko onartu eta garatu diren Planak, hiru guztira, eta Udalaren kontratazio administratiborako hizkuntza betebeharrak, 2008ko urrian onartu zirenak.

Arau horien eta hizkuntza legeriaren babesean garatu du Udalak bere hizkuntza politika 80ko hamarkadatik gaurdaino. Argitu behar da, hizkuntza-legeria diogunean, batez ere honakook ditugula gogoan: Euskararen erabilera normalizatzeari buruzko azaroaren 24ko 10/1982 Legea, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legea eta EAEko herri-administrazioetan euskararen erabilera normalizatzeko prozesua arautzen duen apirilaren 15eko 86/1997 Dekretua.

Hiru hamarkadotako aipatu araubidean zehaztasun-maila ezberdinez finkatu dira gure bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko irizpideak, eta denboraren poderioan irizpide horietako zenbait aldatu ere aldatu dira, batez ere irizpide horiek praktikarekin kontrastatzerakoan metaturiko eskarmentua kontuan harturik. Beharrezkoa da, beraz, Andoaingo Udalaren hizkuntza ofizialen erabilerarako irizpideak bateratu eta eguneratzea, eta horretarako testuinguru egokia da hain zuzen ere apirilaren 15eko 86/1997 Dekretuan ezarritakoari jarraiki 2013-2017 bost urtealdirako onartu behar den Udalaren Euskararen IV. Plana. Gogora ekar dezagun, gainera, Euskara Biziberritzeko Plan Nagusian jasotako aurreikuspena dela hori testuinguru honetan egitea. EBPN-n jasotakoa betetzera dator, hortaz, hizkuntza ofizialen erabilerarako irizpideen dokumentu hau.

Hizkuntza Ofizialen Erabilerarako Irizpide hauen nolakotasuna ondorengo printzipioen argitan ulertu behar da:

1. Euskararen normalizaziorako indarrean dagoen araubide orokorrean (10/1982 Legea, 6/1989 Legea eta 86/1997 Dekretua) zein Andoaingo Udalak berariaz onarturikoan (1/88 Ordenantza eta EBPN) finkaturiko zehaztapenekin bat datoz dokumentu honetako Hizkuntza Ofizialen Erabilerarako Irizpideak.
2. Herritarrei aitorturiko hizkuntza eskubideak –Udalarekin harremanak beraiek aukeraturiko hizkuntza ofizialean izateko eskubidea- egiazki bermatzea Udalaren eguneroko jardunean.
3. Euskara eta gaztelaniaren arteko bizikidetzak aukera-berdintasunean oinarritzea. Izan ere, euskara eta gaztelania, biak dira formalki hizkuntza ofizialak, baina eguneroko praktikan gaztelaniaren aldeko inertzia nagusitzen da, eta, ondorioz, desorekatua da bi hizkuntzen arteko harremana. Horregatik eta hizkuntza ofizialen artean oreka izatera iristeko da beharrezkoa euskarazko jardunaren aldeko ekintza positiboa planifikatu eta garatzea, herritarren hizkuntza aukera errespetatzearen kalterik gabe.
4. Euskararen erabilera areagotzea udal jardunean ez ezik udalerriko gizarte-bizitzan ere, euskara erabiltzeko aukerak sustatuz eta bermatuz.
5. Euskara Udalaren ohiko jardunean hiritarrentzako zerbitzu hizkuntza ez ezik udal langileen eta ordezkari politikoen lan hizkuntza ere gero eta neurri handiagoan izatea.

Bikaina da Udalak eta udal langileek azken hamarkadetan egin duten ahalegina udal jardunean euskarari tokia egiteko: langileen euskara gaitasuna hobetzea eta lana euskaraz egiteko trebatzea, era guztietako dokumentazioa bi hizkuntza ofizialetan erabiltzeko moduan prestatzea, itzulpengintza... eta beste hainbat bitarteko jarri eta garatu dira. Udal ordezkari politikoen artean ere gehienak dira euskara erabiltzeko gaitasuna badutenak. Horren guztiorren ondorioz egin litekeen euskararen erabileraren neurriaren eta egunerokoan egin egiten denaren arteko aldea handia da oraindik, eta alde hori pixkanaka baina etengabe murrizteko bidea egitea da Andoaingo Udalaren gogoia. Udal langileen eta ordezkari politikoen euskararen ezagutza zabala euskararen erabilerarako errentagarri eta baliagarri izan dadin nahi du Udalak. Hala nahi duten herritarrei euskaraz aritzeko emandako aukerak gero eta baliatuagoak izan daitezzen nahi du Udalak. Ez azkarregi –egiazki egin litekeena helburutzat hartuta, alegia-, baina ez geldoegi –egin litekeena gerorako utzi gabe orain eginez, alegia-, eta beti ere herritarren hizkuntza aukerak egiazki errespetatuz egin nahi du bere bidea hizkuntza kudeaketari dagokionez Udalak.

Bide horretan barrena eraginkorki joateko tresna eta makulu dira Hizkuntza Ofizialen Erabilerarako Irizpideak.

## 1. **ERAGIN EREMUA**

Andoaingo Udaleko administrazio lansail guztiek eta bere baitako erakunde publikoek bete behar dituzte hizkuntza ofizialean erabilerari buruzko arau orokor hauek.

Arauk harreman ofizial eta protokolozkoak dituzte helburu, eta ez harreman pribatu edo ez formalak.

## 2. **ZERBITZU HIZKUNTZAK, HARREMAN HIZKUNTZAK, LAN HIZKUNTZAK**

Andoaingo Udalak hiru harreman mota ditu ardatz bere eguneroko zereginak betetzerakoan: herritarrekikoak, beste administrazioekikoak eta mota askotariko erakunde pribatuekikoak, eta Udalaren barne funtzionamendukoak.

Euskara eta gaztelania zerbitzu-hizkuntza dira herritarrekin, harremanetako hizkuntza beste administrazio eta mota askotariko erakunde pribatuekin, eta lan-hizkuntza Andoaingo Udalean bertan eta bere menpeko erakunde publikoetan.

### **2.1. ZERBITZU HIZKUNTZA ETA HERRITARREN HIZKUNTZA ESKUBIDEAK**

Euskal Herriko hiritar guztiek dute bi hizkuntza ofizialak ezagutu ez ezik erabiltzeko eskubidea, nola hitzez hala idatziz. Ondorioz, Andoaingo Udalak, honako hizkuntza eskubideak aitortzen dizkie espresuki herritarrei:

- a).-Udalarekin eta bere menpeko organismo ororekin ahozko eta/edo idatzizko harremana euskaraz edo gaztelaniaz izateko eskubidea.
- b).-Udalak antolatu edo/eta gestionaturiko ikasketak oro bi hizkuntza ofizialetan egiteko eskubidea.
- c).-Udalaren argitalpenak eta Udalak egunkari, aldizkari, irratia eta beste edozein komunikabidetan jakitera ematen dituen berri eta xedapenak oro euskaraz hartzeko eskubidea.

Nolanahi ere, Andoaingo gizarte bizitza euskalduntzeko eta euskaraz dakitenak euskaraz bizi ahal daitezen, ezagutzera ematen den ekintzaren izaerak eta hartzaileen berezitasunek eskatzen dutenean euskara bakarrik erabili ahal izango da (bereziki sektore ezberdinak euskalduntzeko prozesuak bultzatzeko egitasmoetan eta haur, gazte eta helduentzako kultur eta aisialdi ospakizunetan).

### **2.2. HARREMANETARAKO HIZKUNTZA**

Andoaingo Udalak erakunde publiko zein pribatuekin ere izaten ditu idatzizko eta ahozko harremanak. Horrelakoetan, oro har, euskaraz zuzenduko zaie azaroaren 24ko 10/1982 oinarrizko legea, euskararen erabilera normalizatzekoa, betetzea dagokien administrazio publikoei, euskara hizkuntza ofiziala duten organismoek eta

euskarazko harreman aukera espresuki adierazi duten erakunde pribatuei. Hizkuntza aukera espresuki adierazi ez duten erakunde pribatuekin harremana elebietan bideratuko da.

### **2.3. LAN-HIZKUNTZA ANDOINGO UDALEAN**

Udaleko lansail eta organo guztiek –informatiboek nahiz exekutiboek- dute beren ohiko lan-hizkuntzat euskara aukeratzeko eskubidea. Erabaki hori hartzen duten lansail eta organoen ohiko laneko hizkuntza ere izango da euskara.

Hori betetze aldera, derrigorrezko hizkuntza-eskakizuna egiaztatua daukaten udal langileei bi hizkuntza ofizialetan jarduteko gaitasuna aitortzen zaie eta lan-beharkizunen arabera hizkuntza batean zein bestean erantzungo diote lanari, kasu bakoitzean. Horren arabera, dagokien hizkuntza eskakizuna jadanik betetzen duten enplegatuek oro har euskaraz burutuko dute beren lana, eta gainontzekoek elebiduntze plangintzaren barruan euskalduntzen doazen heinean, beren lana pixkanaka-pixkanaka euskaraz burutzeari ekingo diote, dagokien hizkuntza eskakizuna eskuratzean erabat euskaraz jardungo direlarik.

Kontratazio berrietan, deialdi publikoz nahiz barne sustapenez betetzen diren lanpostuetan eta lanpostu horrek derrigortasun data duenean, dagokion hizkuntza eskakizuna betetzea eskatu eta bermatuko da, hautaketa prozesuan bertan edota langile finko izan aurretik egin beharreko prestakuntza ikastaroan nahiz praktikaldian. Udalean egin beharreko ordezkapenekin ere berdin jokatu da.

Irizpide bera aplikatuko zaie Andoaingo Udal Administrazioa eta bere baitako erakunde publikoetara praktikak egitera datozen ikasleei. Horrenbestez, ikasleei eskatuko zaie berak jardungo duen lanpostuak daukan hizkuntza eskakizun berbera. Dagokion hizkuntza eskakizuna betetzen dela egiaztatzearen ardura praktikaldia egitera doan zerbitzu horretako arduradunak izango du.

## **3. AHOZKO KOMUNIKAZIOA**

### **3.1. HERRITARRARI ZERBITZUA EMATEN ZAIONEAN**

Herritarrari zerbitzua ematen zaionean, euskarazko harrera eta jarduna bermatuko da. Bereziki, herritarrekiko harreman zuzenekoak duten zerbitzu guztietan ahozko komunikazio elebiduna bermatzeko neurriak hartuko dira.

#### **3.1.1. LEHENENGO HITZA**

Herritarrei lehen hitza euskaraz egingo zaie, herritarren hizkuntza aukera errespetatzearen kalterik gabe; beraz, solaskideak hautatzen duen hizkuntzan jarraituko da elkarrizketa.

### **3.1.2. HARREMAN OFIZIAL ETA PROTOKOLOZKOAK**

Udaleko edozein bileratan euskaraz jarduteko eskubidea aitortzen zaie herritarrei.

Udalan duten kargua dela-eta (ordezkari politikoek nahiz udal langileek) parte hartzen duten ekintza publikoetan eta publiko zabalarekin egiten diren lan-bileratan (herriko plangintza, parte-hartze prozesuak, bilkurak...) normalki euskaraz hitz egingo dute euskaraz jarduteko eragozpenik ez duten aipaturiko udal ordezkariak, beti ere herritarren hizkuntza aukera errespetatzearen kalterik gabe.

Bi hizkuntza ofizialak erabiltzen dituztenean, lehenik euskaraz arituko dira.

Hartzaile jakinik ez duten bestelako ahozko mezuak (erantzungailu automatikoz, bozgoragailuz eta abarrez emandakoak) euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz emango dira, hurrenkera horretan.

### **3.2. HIRUGARRENEKIKO HARREMANETAN**

#### **3.2.1. ADMINISTRAZIOEN ARTEKO HARREMANETAN**

Azaroaren 24ko 10/1982 oinarrizko legea, euskararen erabilera normalizatzekoa, betetzea dagokien administrazio publikoekin eta euskara hizkuntza ofiziala duten organismoekin ahozko harremanak euskaraz izango dira.

#### **3.2.2. ERAKUNDE PRIBATUEKIKO HARREMANETAN**

Andoaingo Udala, erakunde pribatuekin izaten dituen ahozko harremanetan, oro har, euskaraz zuzenduko zaie euskarazko harreman aukera espresuki adierazi dutenei.

Hizkuntza aukera hori espresuki adierazi ez duten erakunde pribatuekin, berriz, lehen hitza euskaraz egingo du Udalak, solaskidearen hizkuntza aukera errespetatzearen kalterik gabe; beraz, solaskideak hautatzen duen hizkuntzan jarraituko du elkarrizketa.

### **3.3. UDAL BARRUKO HARREMANETAN: LAN BILERAK**

Bere ohiko lan-hizkuntzat euskara aukeratu duten udaleko lansailek eta organoek, informatibo nahiz exekutiboek, sistematikoki bilerak euskaraz egingo dituzte.

Euskaraz ez dakiten partaideentzat aldibereko itzulpen zerbitzua emango da.

Gainontzeko kasuetan euskaraz aritzeko eskubidea bermatuko da eta dagokien

kasuetan aldibereko itzulpen zerbitzua emango da.

#### 4. **IDATZIZKO KOMUNIKAZIOA**

Ondoren aipatzen diren kasuetan euskara bakarrik erabiliko da:

- a) Euskararen zentsuan inskribatutakoei bidaltzen zaizkien idatzietan.
- b) Azaroaren 24ko 10/1982 oinarrizko legea, euskararen erabilera normalizatzea, betetzea dagokien Administrazio Publikoari igortzen zaizkien idatzietan.
- c) Euskara hizkuntza ofiziala duten organismoari bidaltzen zaizkien idatzietan.
- d) Errotulu, seinale eta antzekoetan euskaraz eta gaztelaniaz oso antzeko grafia duten hitzak idazterakoan.
- e) Mezua piktogramaz baliatuz adierazi litekeenean.
- f) Ezagutzera ematen den ekintzaren izaerak eta destinatarien berezitasunek hala eskatzen dutenean.

Indarrean dagoen araudiaren arabera mezua bi hizkuntza ofizialetan eman behar den kasuetan euskarazkoa lehenetsiko da.

#### **4.1. HERRITARRARI ZERBITZUA EMATEN ZAIONEAN**

##### **4.1.1. HERRITARREKIKO HIZKUNTZA HAUTUA**

Udalarekin harremana euskara hutsean eduki nahi duten herritarren zentsua (1986an osatua) bizirik gordetzen eta indarrean mantentzen jarraituko du Udalak.

Zentsu horretan inskribatuta daudenei euskara hutsean zuzenduko zaizkie Andoaingo Udala eta bere baitako erakundeak, eta euskara bakarrik erabiliko da haiei bidaltzen zaizkien gutun, agiri eta jakinarazpenetan, eta zentsu horretan daudenen eskariz irekitzen diren espedienteetan.

Udalarekin harremana euskara hutsean eduki nahi duten herritarren errolda biztanleen udal erroldako eguneroko egokitzapen bidez sistematikoki eguneratuko da, eta gutxienez bi urtez behin 18 urte bete berriei zuzendutako eguneraketa egingo da.

Harreman hizkuntza gisa euskara soilik hautatu ez duenari bi hizkuntzetan bidaliko zaizkio idatziak.

Hizkuntza aukera espresurik ez dagoen kasuan, euskaraz jasotako idatziei euskaraz erantzungo die Udalak, eta gainontzekoei oro har, elebietan.



Indarrean dagoen araudiaren arabera mezua derrigor bi hizkuntza ofizialetan eman behar den kasuetan euskarazkoa lehenetsiko da.

#### **4.1.2. UDALA ETA BERE BAITAKO ORGANISMOEN INPRIMAKIAK**

Inprimaki guztiak euskaraz eta gaztelaniaz idatzita inprimatuko dira, bi hizkuntza ofizialetariko edozeinetan betetzeko moduan. Euskaraz bakarrik idatzitako inprimakiak ere jarriko ditu Udalak herritarren esku.

Udaleko lansail bakoitzaren ardura izango da bere menpeko zerbitzuetan erabiltzen diren inprimakien hizkuntza kalitatea zaintzea. Hizkuntza kalitatea zaintzeko helburuarekin dagokion laguntza eta aholkularitza zerbitzua jarriko ditu Udal Euskara Zerbitzuak gainerako udal lansailen esku.

#### **4.1.2. KOMUNIKAZIO TELEMATIKOAK**

Tramitazio elektronikoa, informatikoa eta telematikoa herritarrak hautatzen duenaren arabera egingo da, euskaraz edo bi hizkuntzetan.

Tramitazioaren azken jakinarazpena, ebazpena edo ziurtapena testu estandarizatua denean, sistemak aukera emango dio herritarrari elebietan jasotzeko.

### **4.2. HIRUGARRENEKIKO KANPO HARREMANETAN**

#### **4.2.1. ADMINISTRAZIOEN ARTEKO HARREMANETAN**

Azaroaren 24ko 10/1982 oinarrizko legea, euskararen erabilera normalizatzea, betetzea dagokien administrazio publikoei nahiz euskara hizkuntza ofiziala duten organismoek euskaraz igorriko zaizkie idatziak.

Gainontzekoetan elebietan izango da idatzizko harremana.

#### **4.2.2. ERAKUNDE PRIBATUEKIKO HARREMANETAN**

Andoaingo Udala, erakunde pribatuekin izaten dituen idatzizko harremanetan, oro har, euskaraz zuzenduko zaie euskarazko harreman aukera espresuki adierazi dutenei.

Hizkuntza aukera hori espresuki adierazi ez duten erakunde pribatuekin elebietan bideratuko da harremana.

#### **4.2.3. UDAL BAIMENAK ETA LIZENTZIAK**

Espazio publikoetan antolatzen diren ikuskizunetan, festetan eta bestelako ekimenetan (feriak, barrakak...) idatzi, iragarki eta txartelak euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz emango dira ezagutzera, eta, beraz, horiek muntatzeko baimena emateko baldintzen artean, hori ere azalduko da eta

hala jakinaraziko zaie ikuskizun eta festetako arduradunei. Fidantza itzuli aurretik baldintza hori bete den ala ez egiaztatu eta beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu dagokion udal lansailak.

Obra baimenak ematerakoan baldintza moduan eskatuko da ageriko elementuetan euskararen presentzia ziurtatzea. Horren jarraipena dagokion lansailak egingo du.

Jarduera lizentzia eske datorrenari, jarduerarekin lotura daukaten eta indarrean dauden hizkuntza normalizaziorako diru laguntza guztien berri emango zaio: errotulazioa, irudi korporatiboa...

Andoainen geralekuren bat duten garraio publikoetako inprimaki, abisu eta adierazpenak oro euskaraz ere egin daitezen eskatuko die garraio publikoetako arduradunei Andoaingo Udalak.

#### **4.3. UDAL BARRUKO HARREMANETAN**

Udaleko lansail eta organo guztiek –informatiboek nahiz exekutiboek- dute beren ohiko lan-hizkuntzat euskara aukeratzeko eskubidea. Erabaki hori hartzen duten lansail eta organoentzat herritarren zerbitzurako hizkuntza ez ezik laneko hizkuntza ere izango da euskara.

##### **4.3.1. PROIEKZIO PUBLIKOA DUTEN IDATZIAK**

Proiektzio publikoa duten idatziek herritarren hizkuntza eskubideak errespetatzen dituztela bermatuko da. Idatzi horien sortze hizkuntzaren arabera itzulpen zerbitzuak laguntza emango dio dagokion langileari betiere itzulpenetarako irizpideetan finkatutakoa kontuan hartuta.

Udalaren bandoak, araudiak, ordenantzak eta ebazpenak oro bi hizkuntza ofizialetan argitaratuko dira.

##### **4.3.2. PROIEKZIO PUBLIKORIK EZ DUTEN IDATZIAK**

Proiektzio publikorik ez duten dokumentuen sortze eta tramitazio hizkuntza lansail bakoitzak erabakiko du, baina ohiko lan hizkuntzat euskara aukeratu duten lansailetan euskara izango da proiektzio publikorik ez duten idatzien ohiko hizkuntza.

##### **4.3.3. BATZORDE ETA BATZARRALDIETAKO DEIALDIAK ETA AKTAK**

Udaleko organo informatiboen eta exekutiboen bilkuretako deialdi guztiak bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira, bere kideek aho batez euskaraz egitea erabaki ezean.

Udaleko organo informatiboen eta exekutiboen bilkuretako akten testu originalak bileretan erabili den hizkuntza ofizialean idatziko dira. Edozein kasutan, euskaraz idatzitako proposamen edo diktamenei buruzko erabakiak, bileretan gaztelaniaz eztabaidatuak izan badira ere, euskaraz jasoko dira aktetan.

Euskara ohiko lan-hizkuntza aukeratu duten Udaleko organoen, informatiboak nahiz exekutiboak, deialdiak eta aktak euskaraz idatziko dira beharrezko den kasuetan gaztelarara itzultzearen kalterik gabe. Dagokion lansailak bere kabuz hori egitea ezinezkoa duenean, Udalaren Euskara Zerbitzua izango da indarrean dagoen legeriak herritarrei aitortzen dizkien eskubideen bermetan gaztelaniaz ere eman behar dena gaztelaratzeko laguntza emango duena.

Osoko bilkuretako deialdiak elebietan izango dira, eta aktak, berriz, euskaraz jasoko dira, nahiz eta bertan izandako interbentzioei buruzko erreferentziak egin diren hizkuntzan jaso.

#### **4.3.4. BARNE FUNTZIONAMENDURAKO BESTE JARDUERA ESPARRUETAN**

Lansailtako barruko oharrak euskaraz izango dira mezuaren ulergarritasuna ziurtatzen bada.

Bestelako mezu eta inprimaki orokorretan (eskanerrak, faxak, telefonoen pantailak...) euskarazko mezua bederen bermatuko da.

Lan-kontratuak, funtzionarioen izendapenak eta nominak gutxienez euskaraz egingo dira. Nolanahi ere, hartzailearen hizkuntza aukera errespetatuko da.

## **5. ITZULPENGINTZA**

### **5.1. KALITATEZKO KOMUNIKAZIOAK**

Kalitatezko komunikazio idatzia sustatu nahi da, testu zuzenak, jatorrak, egokiak eta argiak. Hona hemen kalitatezko testuak idazteko irizpideak:

- Helburua komunikatzea da: hartzaileak lehen entzunaldi edo irakurraldian ulertu behar du esaten zaiona. Testuak egokia izan behar du komunikazioaren ikuspegitik.
- Testuak egitura logikoa izango du, eta egitura hori agerian geratuko da era honetako estrategiak baliatuta: izenburuak eta azpi-izenburuak, ideiak paragrafoka, lege-aipamenak oin-ohar modura...
- Testuak zuzena izan behar du.
- Hizkuntza bakoitzak badu bere esateko era: errespetatu. Nolanahi ere, administrazioko hizkera berri, modernizatu eta herritarrengana hurbildu beharra dago.

- Idazkiaren diseinua zaindu, irakurgarritasuna bermatzeko.
- Udalak bi hizkuntza ofizialen erabilera ez sexista bultzatuko du.

## **5.2. EUSKARAREN ERABILERA ANDOAINGO UDALERRIAN BULTZATU ETA NORMALIZATZEAZ**

Andoaingo udalerriko elkarteei eta sektore ezberdinei, beren jardunean euskararen erabilera sustatu eta bermatzeko, Udalak bere Euskara Zerbitzuaren itzulpen eta aholkularitza zerbitzua eskura jarriko die, proiektio publikoa duten idatziak euskaraz ere emateko doako laguntza gisa, ondorengo muga hauen barruan:

- 3.600 karaktere arteko testuen itzulpena edo zuzenketa.
- Webguneei dagokienez, berriz, oinarrizko mezuen itzulpen eta zuzenketa hartuko du bere gain Euskara Zerbitzuak, ez, ordea, edukien itzulpen eta zuzenketa.

Euskara Zerbitzuak erabakiko du, unean uneko bere lan programazio eta lan kargaren arabera, itzulpen eta zuzenketa horiek guztiak zein neurritan eta zein momentutan egin daitezkeen.

## **5.3. UDAL BARRUKO HARREMANETARAKO ITZULPEN ZERBITZUA**

Lansail bakoitzak, lan hizkuntza edozein duelarik ere, hartu beharko ditu neurriak barne harremanetako hartzaileei komunikatu edo jakinarazi behar dizkien eduki guztiak hizkuntza batean zein bestean, beharrezko den hizkuntzan, alegia, osatzeko eta bideratzeko.

Aukera dagoenean, itzulpena ez den beste bide batzuk landuko ditu lansailak berak (adibidez, ahozko edo idatzizko laburpena eginez). Dena dela, Euskara Zerbitzuak beharrezkoak diren kasuetan laguntza eta hizkuntza aholkularitza emango dio dagokion lansailari.

## **6. LANGILEEN PRESTAKUNTZA OROKORRA**

Andoaingo Udalak langileentzat ikastaroren bat antolatzerakoan (barne nahiz kanpoko eskaintza egiterakoan) bi hizkuntza ofizialen arteko oreka gordeko du.

Euskara lan hizkuntza aukeratuta daukaten lansailatan eta dagokion hizkuntza eskakizuna egiaztatuta daukaten langileen kasuan, lehentasuna izango du euskarazko prestakuntza antolatzeak.

## **7. ERREGISTROA**

Udaletxera sartzen diren nahiz Udaletxetik ateratzen diren dokumentuak idatzita dauden hizkuntza ofizialean inskribatuko dira Udal Erregistroan, Azaroaren 24ko 10/1982 oinarrizko legeko 7. artikuluan xedatuaren arabera. Bi hizkuntza ofizialetan idatzita daudenak euskaraz inskribatuko dira.

## 8. **DIRU LAGUNTZAK**

### 8.1. **DIRU LAGUNTZAK UDALERRIKO KULTUR, KIROL ETA AISI ELKARTEEI**

Kultur, kirol eta aisialdi elkarteei subentzioak ematerakoan hizkuntzaren irizpidea ere kontuan hartuko da. Ondorioz, Andoaingo Udalarengandik dirulaguntzaren bat jasotzen duten elkarte eta entitateek, pertsona fisikoek nahiz entitate juridikoek, beren jardun subentzionatuetan argitaratzen dituzten idatzi, iragarki, ohar eta gainerakoak euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz idatzi eta ezagutzera eman beharko dituzte, propaganda ere, bai ahozkoa bai idatzizkoa, euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz egin beharko dutelarik. Era berean, ospakizun konkretuetan bozgorailu bidez ematen dituzten mezuak ere euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz eman beharko dituzte. Euskaraz eta gaztelaniaz egiten diren adierazpenetan, eta batez ere ahozkoetan, euskarazkoari eman beharko zaio lehentasuna, euskarazko adierazpenez jabetu litezkeenak elebidunak baitira.

Diru laguntza kudeatzeko eskumena duten organoek bidezkoak diren neurriak hartuko dituzte onuradunek artikulua honetan xedatutakoa betetzen dutela egiaztatzeko eta hizkuntza ofizialen erabileraren zuzentasuna zaintzeko.

### 8.2. **DIRU LAGUNTZAK UDALERRIKO ENPRESA ETA MERKATARITZA ESTABLEZIMENDUEI**

Andoaingo Udalak hainbat diru laguntza emango ditu enpresa zein merkataritza egiten dituzten hainbat jardueratan euskararen erabilera areagotzeko. Diru laguntza kudeatzeko eskumena duten organoek bidezkoak diren neurriak hartuko dituzte onuradunek xedatutakoa betetzen dutela egiaztatzeko eta hizkuntza ofizialen erabileraren zuzentasuna zaintzeko.

## 9. **INSTALAZIOEN ETA MATERIALAREN LAGAPENAK**

Udal baimen eta lizentzietarako nahiz udal diru laguntzetarako xedaturiko hizkuntz baldintzak bete beharko dira udal instalazioak eta materialak erabili ahal izateko ere. Udalak, beraz, pilotalekua, hesiak, oholtzak eta zernahi udal instalazio eta material erabiltzeko baimena ematerakoan, hizkuntza baldintza horren berri emango die interesatuei, eta fidantza itzuli baino lehen egin ohi diren egiaztapenetariko bat izango da hizkuntzari buruzkoa ere.

## 10. **ARGITALPENAK**

Udalaren argitalpenak eta Udalak egunkari, aldizkari, irrati eta beste edozein komunikabidetan jakitera ematen dituen berri eta xedapenak oro euskaraz hartzeko eskubidea aitortzen zaie herritarrei, eta eskubide hori bermatzeko bere esku dauden neurriak hartuko ditu Udalak kasu bakoitzean.

Euskara hutsean argitaratuko dira ezagutzera ematen den ekintzaren izaerak eta destinatarien berezitasunek hala eskatzen dutenean (bereziki sektore ezberdinak euskalduntzeko prozesuak bultzatzeko egitasmoetan eta, haur, gazte eta helduentzako kultur eta aisi ospakizunetan).

#### 11. **KOMUNIKAZIO TELEMATIKOA: TRESNA ETA APLIKAZIO INFORMATIKOAK**

Ordenagailuak, berauen inprimagailu eta programak, eta Andoaingo Udalean erabiltzeko eskuratutako materiala euskaraz funtzionatzeko egokitua izan dadin neurriak hartuko ditu Udalak, eta bere esku dagoen neurrian beti bermatuko du aipatutako hizkuntza aukera.

Andoaingo Udalean programa informatiko komertzial edo orokorrak instalatzerakoan, horiek euskarazko bertsioa badute, bertsio hori instalatuko zaie langile guztiei. Hala ere, dagokien hizkuntza eskakizuna egiaztatu gabe duten langileek aukera izango dute, beharrezkoa irizten badiote, gaztelerazko bertsioa instalatzeko.

Andoaingo Udalaren eskumenean diren internet eta intranet sareetako edukiak, oro har, euskaraz eta gazteleraz kontsultatzeko moduan egongo dira. Andoaingo Udalaren web gunera eta lansailletako ataletara sartzean, euskarazko orria agertuko da lehenbizi, eta orri horretan bertan egongo da gaztelera eta gainerako hizkuntzak hautatzeko aukera, horrelakorik badago.

Internet eta intranet sareen bidez izapideak egiteko aukera ematen denean, izapide horiek euskaraz eta gazteleraz egiteko moduan egongo dira.

Administrazioaren ohiko prozeduraz kanpo, Andoaingo Udaleko lansailek beren web gunetan kanpoan sortutako edukiak jartzen dituztenean, irizpide orokor hauek jarraituko dira: bi hizkuntza ofizialak modu orekatuan erabiliko dira, berdintasun printzipioa oinarri harturik. Udaleko lansaile bakoitzaren ardura izango da oreka hori ziurtatzea.

#### 12. **ERROTULAZIO FINKOA ETA NOIZBEHINKAKO OHARRAK**

Udalaren egoitza, bulego zein hirugarren batzuei lagatako lokal guztietako kanpoaldeko nahiz barrualdeko errotulazio finkoa, aldakorra zein noizbehinkako oharrak (askotan paperean egindakoak), bi hizkuntza ofizialetan egingo dira.

Ondoren aipatzen diren kasuetan euskara bakarrik erabiliko da:

- Errotulu, seinale eta antzekoetan euskaraz eta gaztelaniaz oso antzeko grafia duten hitzak idazterakoan.
- Mezuaren ulergarritasuna bermatzen denean.
- Ezagutzera ematen den ekintzaren izaerak eta hartzaileen berezitasunek hala eskatzen dutenean.

#### 13. **IRAGARPENAK, PUBLIZITATEA ETA KANPAINAK**

Hedabideetan argitaratzen diren iragarkiak bi hizkuntza ofizialetan emango dira ezagutzera, ahal den neurrian euskarazko mezua lehenetsiko delarik. Era berean, hedabideetara bidaltzen diren ohar eta informazioak ere euskaraz eta gaztelaniaz igorriko dira, eta informazio horien berri bi hizkuntzetan eman dezaten eskatuko zaie komunikabideei.

Euskara bakarrik erabiliko da ezagutzera ematen den ekintzaren izaerak eta hartzaileen berezitasunek eskatzen dutenean.

14. **KUDEAKETA**

Sail bakoitzaren ardura izango da hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko arau hauek bere esparruan ezagutzen eta betetzen direla bermatzea; hori guztia, Andoaingo Udaleko Euskararen Erabilera Planean jasotakoa aintzat harturik.

Euskara Zerbitzua izango da, kasua balitz, irizpide hauen aplikaziorako zehaztapenak emango dituena, beti ere indarrean dagoen araudiaren arabera.